

Nordea-rahastojen omistajaohjaustoimet keväällä 2019

Nordea-rahastot panostaa omistajaohjaukseen

Nordea-rahastojen aktiivisen omistajaohjauksen lähtökohta on toimia osuudenomistajien puolesta ja valvoa, että osuudenomistajien etu otetaan huomioon. Nordea-rahastojen omistajaohjauksen suuntaviivat on koottu *omistajaohjauksen periaatteet* -nimiseen asiakirjaan (*Corporate Governance Principles*).

Omistajaohjauksen periaatteisiin voi tutustua rahastoyhtiön kotisivulla. Tämä artikkeli keskittyy tiettyihin kysymyksiin, kuten hallitusnimityksiin, palkitsemiseen ja kestävään kehitykseen. Omistajaohjauksen periaatteet on alkuvuodesta 2019 käyty läpi ja ne on päivitetty sen varmistamiseksi, että ne ovat riittävän yksityiskohtaiset ja vastaavat EU-direktiivin vaatimuksia.

Omistajaohjaustyötä tehdään nykyään aktiivisesti sekä kaikissa Pohjoismaissa että maailmanlaajuisesti. Tavoitteena on, että sillä, missä maassa yhtiön kotipaikka on, ei ole merkitystä. Kevään 2019 aikana Nordea-rahastot on äänestänyt yhtiökokouksissa, joissa yhtiön kotipaikka on yli 30 maassa. Vaikka useimmiten yhtiön kotipaikka oli Pohjoismaissa, USA:ssa, Iso-Britanniassa tai Kiinassa, kehittyvien valtioiden osuus kasvaa samanaikaisesti. Esimerkkinä 11 intialaista ja 7 taiwanilaista yhtiötä, joiden yhtiökokouksissa Nordea-rahastot on äänestänyt.

Tietoa omistajaohjauksesta on osuudenomistajien/ sijoittajien saatavilla rahastoyhtiön ja sivuliikkeiden nettisivuilla sekä vuosikertomuksissa. Nordea-rahastot otti vuonna 2018 käyttöön niin kutsutun äänestysportaalin (Voting Portal), jossa julkaistaan yksityiskoh- taista tietoa siitä, miten rahastoyhtiön edustajat ovat äänestäneet.

[Äänestysportaaliiin](#) voi tutustua [nordea.com](#)-sivustolla osiossa Vastuullisuus – Vastuullinen liiketoiminta – Katso kaikki – Sijoitukset – Aktiivinen omistajuus ja vuoropuhelu – Voting Portal. Portaalii on englanninkielinen.

Nordea-rahastoilla tarkoitetaan Nordea Funds Oy:n hallinnoimia rahastoja, jotka ovat Ruotsiin, Suomeen, Tanskaan ja Norjaan rekisteröityjä.

Omistajaohjaustoimien tavoitteet

Nordea-rahastot on vakuuttunut siitä, että yrityksissä pystytään luomaan arvoa hyvän omistajaohjauksen avulla, mikä tuottaa lisäarvoa rahastojen osuudenomistajille.

Nordea-rahastojen omistajapolitiikalla pyritään lisäämään yhtiön ja sen osakkeenomistajien kanssakäymisen avoimuutta ja läpinäkyvyyttä. Avoimuuden ja selkeyden periaate koskee myös hallituksen ja sen valiokuntien kokoonpanoa. Omistajaohjauksen periaatteissa määritellään tarkasti, mitä läpinäkyvyys tarkoittaa ja millaista avoimuutta rahastojen sijoituskohteena olevilta yhtiöiltä odotetaan.

Hyvän hallintotavan edistäminen niissä yhtiöissä, joihin rahastot ovat sijoittaneet, ja osuudenomistajien edunvalvonta ovat tärkeä osa rahastojen omistajavastuuta. Pitkäjänteinen, positiivinen kehitys yhtiöiden hallintokäytännöissä hyödyttää niin yhtiöiden osakkeenomistajia, työntekijöitä kuin muitakin sidosryhmiä. Uskomme, että tämä parantaa myös rahastosijoitusten tuottoa ja edistää pääomamarkkinoiden toimivuutta ja luotettavuutta.

Aktiivinen omistajuus on erottamaton osa vastuullista sijoittamista

Omistajaohjaus liittyy kiinteästi vastuulliseen sijoittamiseen. Nordea haluaa olla johtava palveluntarjoaja vastuullisessa sijoittamisessa, ja siksi omistajaohjausyksikkömme tekee saumattomasti yhteistyötä Nordean vastuullisen sijoittamisen yksikön kanssa. Yksikkö vastaa Nordea-rahastojen vastuulliseen sijoittamiseen liittyvistä tehtävistä yhdessä salkunhoito-organisaation kanssa.

Vuoden 2019 aikana Nordea on käynyt vuoropuhelua ESG-asioista lukuisien sellaisten yhtiöiden kanssa, joissa yhtiö on saanut mediahuomiota tai jos Nordean oma tutkimustyö on antanut aihetta jatkaa keskustelua aiheesta. *Lyhenne ESG viittaa termiin Environmental, Social and Governance.*

Nordea-rahastot on vuonna 2019 tukenut osakkeenomistajien ehdotuksia, jotka liittyvät ympäristökysymyksiin ja ilmastovaikutusten raportointiin. On ilahduttavaa, että kiinnostus ympäristö- ja ilmastokysymyksiin kasvaa vuosi vuodelta ja että yhtiöt itse yhä useammin tukevat osakkeenomistajien tähän aihealueeseen liittyviä esityksiä.

Nordea-konserniin kuuluvat rahastoyhtiöt allekirjoittivat YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet (UNPRI) vuonna 2007, ja näin sitoutuivat ottamaan ympäristöön, yhteiskunnalliseen vastuuseen ja hyvään hallintotapaan liittyvät seikat eli ESG-asiat osaksi rahastojen sijoitustoimintaa. Äänioikeutta käytettäessä ja muissa omistajaohjauskysymyksissä pyritään toimimaan mahdollisimman suurella valtuutuksella siten, että Nordea-rahastojen kaikki osakeomistukset ovat käytössä silloin, kun se on tarkoituksenmukaista. Vuonna 2018 Nordea-rahastot allekirjoitti International Corporate Governance Network (ICGN) -elimen omistajaohjausta koskevat yleiset periaatteet niiden käyttöönoton yhteydessä.

Hallituksen omistajaohjausvaliokunta

Nordea-rahastojen omistajaohjaustyöstä vastaa Nordea Funds Oy:n hallituksen omistajaohjausvaliokunta. Sen toimintaan osallistuu kolme riippumatonta hallituksen jäsentä sekä Nordean edustajia.

Valiokunnan tarkoituksena on ottaa kantaa yksittäisiin omistajakäytöksiin ja päättää toimenpiteistä Nordea-rahastojen omistajapolitiikan mukaisesti. Rahastoyhtiön hallitus tekee edelleen varsinaisen päätöksen omistajaohjauksikysymyksissä. Tanskaan rekisteröidyillä rahastoilla on itsenäisen oikeushenkilön asema, ja tästä syystä tanskalaisten rahastojen hallituksella on veto-oikeus omistajaohjauksikysymyksissä niiden rahastojen osalta, joiden kotipaikka on Tanska. Omistajaohjaustyössä pyritään aina siihen, että rahastoilla on yhteinen ääni, ja tämä on jälleen kerran toteutunut lähes täydellisesti vuoden 2019 aikana.

Kevään 2019 tapahtumat lyhyesti

Omistajaohjausvaliokunnan pitkän aikavälin tavoitteena on kehittää toiminnasta aktiivisempaa, missä on edistytty kuluvaan vuoteen 2019 tavoitteena on äänestää yli 400 yhtiökokouksessa. Nordea Funds Oy:n hallinnoimat rahastot joko kuuluivat näiden yhtiöiden suurimpiin omistajiin, ovat sijoittaneet niihin huomattavan määrän pääomaa tai esimerkiksi ESG-kysymysten vuoksi kokoukseen osallistuminen on erityisen tärkeää. Tavoite todennäköisesti saavutetaan vuoden mittaan. Suomessa Nordea-rahastot on tähän mennessä osallistunut 30 yhtiökokoukseen ja Ruotsissa 70 yhtiökokoukseen sekä äänestänyt paikan päällä.

Ruotsalaisissa sekä joissakin suomalaisissa ja norjalaisissa yhtiöissä on nimitysvaliokuntia, joissa suurimmat osakkeenomistajat ovat edustettuina. Suomessa nimitysvaliokunnissa istuvat perinteisesti valtion ja eläkeyhtiöiden edustajat. Myös Nordean edustajia on pyydetty mukaan. Nordea-rahastot suhtautuu myönteisesti mahdollisuuteen osallistua yhtiöiden nimitysvaliokuntiin, ja tämän vuoden aikana Nordea-rahastot on osallistunut 40 nimitysvaliokuntaan, joista valtaosa oli ruotsalaisyhtiöissä.

Rahastouutuuksissa käytössä tiukemmat ESG-valintakriteerit – vastuullisuus ja kestävä kehitys

Nordea Funds Oy toi markkinoille kaksi uutta rahastoperhettä eli Vastuulliset Osakkeet Maailma ja Vastuulliset Korot Maailma joulukuussa 2018 ja vastaavasti huhtikuussa 2019. Vastuullisuus ja paneutuminen kestäväan kehitykseen on viety aivan uudelle tasolle näissä rahastoissa. Kumpaankin rahastoperheeseen kuluu 3 rahastoa, joita markkinoidaan Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa.

Rahastot keskittyvät yhtiöihin, joiden arvioidaan olevan tulevaisuuden voittajia, koska ne toimivat erityisen vastuullisesti. Nordea-rahastot vaikuttaa rahastojen sijoituskohteena olevien yhtiöiden toimintaan muuan muassa äänestämällä yhtiökokouksissa. Monet niistä yhtiöistä, jotka ovat Vastuulliset Osakkeet Maailma-rahaston salkussa, on otettu mukaan äänestystoimintaan. Vastuulliset Korot Maailma puolestaan on rahastojen rahasto, jonka sijoituskohteena olevat rahastot ovat ESG-painotteisia ja pääosin jo mukana äänestyskäytännöissä.

Keskeiset teemat yhtiökokouksissa

Yhteydenpito ja valmistautuminen ennen yhtiökokousta

Nordea on laatinut omille yhtiökokousedustajilleen äänestys- ja toimintaohjeet, jotka on lähetetty tarvittaessa myös kyseessä olevan yhtiön edustajille tai hallituksen puheenjohtajalle. Asiakysy-

mykset, joista emme ole yhtiön kanssa samaa mieltä, käydään etukäteen läpi, jotta yhtiöllä on mahdollisuus muuttaa hallituksen esitystä. Osa yhtiöistä on esittänyt tarkentavia kysymyksiä äänestysohjeen soveltamisesta. Tietty yhtiöt myös perustelivat yhtiökokoukselle tekemiään esityksiä Nordean äänestysohjeen mukaisesti entistä aktiivisemmin, kun taas toiset yhtiöt päätyivät muuttamaan esitystään. Vuoden mittaan olemme yhdessä muiden omistajien kanssa saaneet tietty yhtiöt vetämään pois sellaiset esitykset, joita emme millään olisi voineet hyväksyä. Samassa yhteydessä vakuutimme yhtiöille, että uudelleenmuotoiltu esitys kannattaa tuoda myöhemmin käsittelyyn. Aktiivinen yhteydenpito yhtiöiden ja suurimpien osakkeenomistajien välillä hallituksen esityksiin liittyen on Nordean mielestä tärkeää.

Institutionaalisten osakkeenomistajien tekemät aloitteet

Nordea-rahastot on Suomessa seurannut, kuinka institutionaaliset osakkeenomistajat ovat tehneet aloitteita yksittäisissä yhtiöissä kasvattaakseen edustustaan hallituksissa ja nimitysvaliokunnissa. Tiettyissä tapauksissa tämä ei Nordea-rahastojen mielestä ole ollut tarkoituksenmukaista ja olemme yhdessä muiden suuomistajien kanssa käyneet keskustelua sopivasta edustuksesta ja lähestymistavasta yhtiöön ja vähemmistöomistajiin liittyen.

Lisäksi olemme yhdessä Nordean salkunhoito-organisaation kanssa käyneet yksittäisten yhtiöiden kanssa vuoropuhelua strategisista kysymyksistä ja kertoneet näkemyksemme yhtiön kehityksestä. Nordea on joko yksin tai yhtiön muiden merkittävien omistajien kanssa ollut yhteydessä kyseisiin yhtiöihin. Tanskassa Nordea-rahastot on pyrkinyt edistämään omistajavetoisia nimitysvaliokuntien esiinmarssia. Olemme yhdessä muiden institutionaalisten omistajien kanssa tehneet aloitteita tiettyjen nimitysvaliokuntien muuttamisesta omistajavetoisiksi, ja vieläpä hyvällä menestyksellä.

Hallituksen kokouspalkkiot ja muut palkitsemisasiat

Nordea-rahastot tarkastelee hallituksen palkkioiden määrää monesta näkökulmasta. Palkkioihin voivat vaikuttaa yrityksen markkina-arvo ja työntekijöiden lukumäärä, hallitustehtävän vaativuus sekä palkkioiden taso suhteessa muihin saman toimialan yhtiöihin. Valtaosassa pohjoismaisia yhtiöitä hallituspalkkiot ovat muuttuneet vain vähän. Korotukset ovat olleet hieman suurempia keskikokoisissa yhtiöissä, joissa palkkiot ovat olleet liian pienet suhteessa työmäärään. Nordea-rahastojen mielestä on positiivista, että hallituspalkkiot muuttuvat pienin askelin.

Käytämme joka vuosi paljon aikaa arvioidaksemme ylimmän johdon palkitsemisohjelmia yhtiöissä, joissa Nordea-rahastoilla on merkittävä omistus. Omistajaohjauksen periaatteet -asiakirjassa kerrotaan, miten arviointi tapahtuu. Nordea-rahastot on yhdessä muiden institutionaalisten omistajien kanssa ollut yhteydessä ruotsalaisiin pörssiyhtiöihin ja kertonut näkemyksensä siitä, miten palkitsemisohjelmat tulisi esittää, jotta päätöksenteko olisi helpompaa.

Suunnatut osakeannit/takaisiostettujen osakkeiden takaisinmyynti

Hallitukset hakevat monesti yhtiökokoukselta valtuutusta suunnattuun osakeantiin, ja yhä useammin samalla haetaan valtuutusta aiemmin takaisinostettujen osakkeiden myyntiin.

Nordea-rahastot kehottaa yhtiöitä yleensä varovaisuuteen suunnatuissa osakeanneissa ja käy aktiivisesti vuoropuhelua yhtiöiden kanssa asiasta. Nordea-rahastot äänestää useimmiten vastoin sellaisia esityksiä yhtiökokoukselle, joissa haetaan valtuutusta, joka on yli 10 % yhtiön liikkeellä olevien osakkeiden kokonaismäärästä.

Monivuotiset hallitusmandaatit

Yhä useammat pohjoismaiset yhtiöt esittävät hallituksille useita vuosia voimassa olevaa valtuutusta uusien osakkeiden liikke-

seenlaskuun tai osakkeiden takaisinostoon. Se että yhtiöt esittävät tällaista valtuutusta hallitukselle, on kansainvälisesti tavanomaista useilla aloilla ja etenkin tietyissä maissa. Nordea-rahastojen näkemyksen mukaan yhtiökokouksen hallitukselle antaman valtuutuksen on oltava voimassa vain seuraavaan yhtiökokoukseen asti, eli yhden vuoden.

Nordea-rahastojen omistajapolitiikka perustuu avoimuuteen. [Omistajaohjauksen periaatteisiin](#) (liite on englanninkielinen) voit tutustua tarkemmin rahastoyhtiön kotisivulla www.nordea.fi/rahastot (Nordea Funds Oy/ Omistajapolitiikka).